

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Коломийський навчально-науковий інститут

Кафедра педагогіки і психології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Педагогіка та педагогічна майстерність

Освітня програма ОР «Бакалавр» Психологія

Спеціальність 053 «Психологія»

Галузь знань

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 3 від 26.09 2019 р.

м. Коломия - 2019

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Педагогіка та педмайстерність
Викладач (-і)	Пояsik Оксана Іванівна
Контактний телефон викладача	0663630982
Е-mail викладача	oksana.poiasyk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Нормативний
Обсяг дисципліни	90
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/index.php?mod=course&action=ReviewOneCourse&id_cat=96&id_cou=2751
Консультації	вівторок
2. Анотація до курсу	
<p>Навчальний курс «Педагогіка та педагогічна майстерність» входить до загальної системи психолого-педагогічної підготовки майбутніх психологів у вищих закладах освіти. Він є джерелом здобуття знань про теоретичні основи процесу навчання; традиційні та інноваційні форми організації навчального процесу; типологію уроків та їх структуру; вимоги до сучасного уроку в початковій школі; різні підходи до мотивації навчальної діяльності школярів та шляхи, форми, методи оптимізації навчального процесу, поглиблення у студентів педагогічної ерудиції та збагачення їх духовності, розширення професійного кругозору.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Метою викладання навчальної дисципліни «Педагогіка та педагогічна майстерність» Підготувати студентів до виконання обов'язків психолога, сприяти їм практичному опануванню різними формами, методами організації навчального й виховного процесів у загальноосвітніх навчальних закладах, формувати знання, уміння, навички щодо психолого-педагогічної діяльності в умовах сучасної школи на соціальному, теоретико-методичному, психологічному, практико-діяльнісному рівнях, вивчення засад педагогічної майстерності, теорії педагогічної культури, прийомів педагогічної техніки, критеріїв компетентності та професіоналізму.</p>	
<p>Цілі курсу:</p> <ul style="list-style-type: none"> - формування у студентів цілісної системи знань про організацію та здійснення навчально-вихованого процесу в сучасній школі; - вироблення у майбутніх психологів, на основі засвоєного матеріалу, комплексу психолого-педагогічних умінь та навичок; - комплексна підготовка студентів до практичної діяльності у школі I-III ступеня; - розвиток фахової компетентності психолога. - формування основ педагогічної взаємодії (етики діяльності і мовлення, специфіки управління навчально-виховним процесом) 	
4. Результати навчання (компетентності)	
<p>Загальні компетентності:</p> <p>ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, мислити концептуально, системно, самогенно. ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК9. Здатність працювати в команді.</p> <p>Фахові компетентності:</p> <p>СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології. СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків. СК9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну роботу відповідно до запиту населення. СК10. Здатність дотримуватися норм професійної етики. СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.</p> <p>Програмні результати навчання:</p> <p>ПР10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію,</p>	

модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника. у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника.
 ПР13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, які мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.
 ПР15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.
 ПР17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу	
Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	30/14
семінарські заняття / практичні / лабораторні	34/6
самостійна робота	

Ознаки курсу			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/вибірковий
I	053 «Психологія»	I	Нормативний

Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Предмет педагогіки у світлі вимог вищої школи. Педагогіка як наука, її становлення і розвиток. Предмет педагогіки та її головні функції. Основні категорії педагогіки. Різноманітність течій зарубіжної педагогіки.	Лекція	Педагогіка. URL: http://pi.druchniki.com/14560603/pedagogika/urok_osnovna_forma_organizatsiyi_navchannya_suchasniy_shkoli#24	Опрацювати конспект лекції та відповідні джерела 11	Тести, контрольна робота, робота на парах, реферат, контрольний підсумковий (екзамен) тест, оцінку відповідей та роботи на практичних заняттях. Сумарна оцінка виставляється за 100-бальною шкалою.	I семестр, екзамен
Тема 2. Розвиток, формування, соціалізація і виховання особистості 1. Розвиток і формування особистості як педагогічна проблема. 2. Напрямки і фактори розвитку. Їх взаємозв'язок. 3. Вікові етапи в розвитку школяра. Поняття про акселерацію. 4. Аналіз зарубіжних теорій розвитку	Практичне	Мойсеюк Н.Є. Педагогіка. Навчальний посібник. 5-е видання, доповнене і перероблене. Київ, 2007. 656 с.	Опрацювати конспект лекції та відповідні джерела 10		I семестр, екзамен
Тема 3. Мета та ідеал виховання Мета виховання, її об'єктивний характер. Ідеал національного виховання. Основні напрямки всебічного розвитку особистості. Зарубіжна педагогіка про мету виховання		Максимюк С.П. Педагогіка: Навч. посіб. К.: Кондор, 2009. 670с. Зайченко І.В. Педагогіка. Навч. посіб. для студентів вищ. пед. навч. закладів, 2-е вид. К., Освіта України, КНТ, 2008. 528с.	Опрацювати конспект лекції та відповідні джерела 11		I семестр, екзамен
Тема 4. Цілісний педагогічний процес Педагогічний процес як система. Етапи педагогічного процесу.		Педагогіка. URL: http://pi.druchniki.com/14560603/pedagogika/urok_osnovna_forma_organizatsiyi_navchannya_suchasniy_shkoli#24	Опрацювати конспект лекції та відповідні джерела 10		I семестр, екзамен

Тема 5. Суть і завдання процесу виховання Виховання як процес цілеспрямованого формування особистості. Орієнтовний зміст виховання учнів у школі.	Лекція	Максимюк С.П. Педагогіка: Навч. посіб. К.: Кондор, 2009. 670с.	Опрацювати конспект лекції та відповідні джерела 10	І семестр, екзамен
Тема 6. Основні закономірності і принципи виховання Поняття про закономірності і принципи виховання. Їх роль у побудові виховного процесу. Коротка характеристика принципів виховання.		Зайченко І.В. Педагогіка. Навч. посіб. для студентів вищ. пед. навч. закладів, 2-е вид. К., Освіта України; КНТ, 2008. 528с.	Опрацювати конспект лекції та відповідні джерела 8	І семестр, екзамен
Тема 7. Напрями національного виховання Розумове виховання. Моральне виховання. Трудове виховання. Естетичне виховання. Фізичне виховання. Шляхи реалізації змісту виховання.		Фицула М. М. Педагогіка. Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних закладів освіти. 3-є вид. Тернопіль: Навчальна книга-Богдан, 2007. 192 с.	Опрацювати конспект лекції та відповідні джерела 8	І семестр, екзамен
Тема 8. Загальні методи виховання Поняття про методи виховання. Методи формування свідомості особистості. Методи організації діяльності і формування досвіду громадської поведінки. Методи стимулювання діяльності і поведінки. Методи самовиховання.		Педагогіка. URL: http://pi.druchniki.com/14560603/pedagogika/urok_osnovna_forma_organizatsiyi_navchannya_suchasniy_shkoli#24 с.	Опрацювати конспект лекції та відповідні джерела 8	І семестр, екзамен
Тема 9. Організаційні форми виховної роботи. Позакласна та позашкільна виховна робота. Розмаїття масових, групових та індивідуальних форм виховної роботи. Основні позашкільні установи, завдання і зміст їх роботи.		Мойсеюк Н.Є. Педагогіка. Навчальний посібник. 5-е видання, доповнене і перероблене. Київ, 2007. 656 с.	Опрацювати конспект лекції та відповідні джерела 8	І семестр, екзамен
Тема 10. Виховання учнівського колективу Поняття колективу: суть, ознаки функції, структура, типи. Динаміка і етапи розвитку колективу. Органи колективу, їх функції, умови ефективної діяльності.		Максимюк С.П. Педагогіка: Навч. посіб. К.: Кондор, 2009. 670с. Зайченко І.В. Педагогіка. Навч. посіб. для студентів вищ. пед. навч. закладів, 2-е вид. К., Освіта України; КНТ, 2008. 528с.	Опрацювати конспект лекції та відповідні джерела 8	І семестр, екзамен
Тема 11. Спільна виховна робота школи, сім'ї і громадськості Школа – провідна ланка в системі виховної роботи. Виховання дітей в сім'ї. Взаємозв'язок школи і сім'ї, його функції. Школа і громадськість		Педагогіка. URL: http://pi.druchniki.com/14560603/pedagogika/urok_osnovna_forma_organizatsiyi_navchannya_suchasniy_shkoli#24	Опрацювати конспект лекції та відповідні джерела 8	І семестр, екзамен
Тема 12. Робота класного керівника		Фицула М. М. Педагогіка. Навчальний посібник для студентів вищих	Опрацювати конспект	І семестр, екзамен

Функції класного керівника. Зміст, форми та облік роботи класного керівника.		педагогічних закладів освіти. 3-є вид. Тернопіль: Навчальна книга-Богдан, 2007. 192 с.	лекції та відповідні джерела 8	
Тема 13. Процес навчання, його структура Поняття про дидактику та її основні категорії. Суть процесу навчання, основні його компоненти та функції.	Лекція	Педагогіка. URL: http://pidruchniki.com/14560603/pedagogika/urok_osnovna_forma_organizatsiyi_navchannya_suchasniy_shkoli#24 с.	Опрацювати конспект лекції та відповідні джерела 8	I семестр, екзамен
Тема 14. Зміст освіти в національній школі. Зміст освіти в національній школі. Стандарти освіти. Навчальні плани, програми, підручники.		Мойсеюк Н.Є. Педагогіка. Навчальний посібник. 5-е видання, доповнене і перероблене. Київ, 2007. 656 с.	Опрацювати конспект лекції та відповідні джерела	I семестр, екзамен
Тема 15. Основні закономірності і принципи навчання. Поняття принципи навчання. Основні закономірності		Волкова Н. П. Педагогіка : навч. посіб. 2-ге вид., перероб. та доповн. Київ: Академвидав, 2007. – 616 с.	Опрацювати конспект лекції та відповідні джерела	I семестр, екзамен
Тема 16. Методи і засоби навчання Проблема методів навчання в педагогічній науці і практиці. Різні підходи до класифікації методів навчання. Класифікація методів навчання за джерелом знань. Класифікація методів навчання за характером пізнавальної діяльності учнів. Фактори, що впливають на вибір учителем методів навчання. Оптимальний вибір методів навчання. Засоби навчання в навчальному процесі	Практичне	Педагогіка. URL: http://pidruchniki.com/14560603/pedagogika/urok_osnovna_forma_organizatsiyi_navchannya_suchasniy_shkoli#24	Опрацювати конспект лекції та відповідні джерела	I семестр, екзамен
Тема 17. Форми організації навчання Форми навчання і їх характеристика. Фронтальні, групові, індивідуальні і парні форми навчання. Урок – основна форма організації навчання в школі. Типологія уроків.	Лекція	Фицула М. М. Педагогіка. Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних закладів освіти. 3-є вид. Тернопіль: Навчальна книга-Богдан, 2007. 192 с.	Опрацювати конспект лекції та відповідні джерела	I семестр, екзамен
Тема 18. Контроль і оцінювання результатів навчально-пізнавальної діяльності учнів. Контроль, його роль і функції в навчальному процесі. Види й методи контролю. Оцінка успішності, її призначення в навчальному процесі. Попередження неуспішності учнів.		Педагогіка. URL: http://pidruchniki.com/14560603/pedagogika/urok_osnovna_forma_organizatsiyi_navchannya_suchasniy_shkoli#24	Опрацювати конспект лекції та відповідні джерела	I семестр, екзамен
Тема 19. Вибрані проблеми дидактики Диференційоване навчання в школі. Проблемне навчання обдарованих		Фицула М. М. Педагогіка. Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних закладів освіти. 3-є вид. Тернопіль: Навчальна	Опрацювати конспект лекції та відповідні джерела	I семестр, екзамен

дітей.Причини неуспішності і шляхи їх подолання.Оптимізація процесу навчання.		книга-Богдан, 2007. 192 с.			
Тема 20. Наукові основи внутрішнього управління Принципи управління школою.Органи освіти, їх функції.Керівництво навчально-виховною роботою в школі.Педагогічна рада школи.Планування роботи школи.Особливості внутрішнього контролю	Практичне	Мойсеюк Н.Є. Педагогіка.Навчальний посібник. 5-е видання, доповнене і перероблене. Київ, 2007. 656 с.	Опрацювати конспект лекції та відповідні джерела		I семестр, екзамен
Тема 21. Методична робота в школі. Інноваційна діяльність в системі освіти. Роль методичної роботи в школі в підвищенні рівня професійної підготовки вчителя.Основні форми методичної роботи в школі. Поняття про педагогічний досвід. Втілення досягнень педагогічної науки в шкільну практику. Наукова організація педагогічної праці.		Галузяк В. М., Сметанський М.І., Шахов В.І. Педагогіка. 3-є вид., випр. і доп. Вінниця: ДП "Державнакартографічна фабрика", 2006. 400 с.	Опрацювати конспект лекції та відповідні джерела		I семестр, екзамен
Тема 22. Педагогічна майстерність вчителя Сутність поняття «педагогічна майстерність», її критерії , рівні. Поняття і структура педагогічної діяльності. Педагогічні здібності і їх види.	Практичне	Поняття про педагогічну майстерність https://studfiles.net/prview/5258643/page:4/	Опрацювати конспект лекції та відповідні джерела		I семестр, екзамен
Тема 23. Педагогічна культура вчителя Сутність поняття «педагогічна культура», її основні складові. Підвищення педагогічної культури вчителя – потреба сучасної школи. Чинники, які підвищують професійну культуру вчителя.	Лекція	Педагогічна майстерність. URL: https://studfiles.net/prview/6489104/ ; http://wp-content/uploads/2018/12/підручник_ПЕДАГОГІЧНА-МАЙСТЕРНІСТЬ.pdf	Опрацювати конспект лекції та відповідні джерела		I семестр, екзамен
Тема 24. Педагогічна техніка, її компоненти Загальна характеристика педагогічної техніки. Педагогічна комунікація як складова педагогічної техніки. Модель комунікативності вчителя, його імідж.	Лекція	Поняття педагогічної майстерності. https://studopedia.com.ua/1_131055_ponyattya-pedagogichnoi-maysterosti.html	Опрацювати конспект лекції та відповідні джерела		I семестр, екзамен
Тема 25. Культура педагогічного спілкування Сутність поняття «педагогічне спілкування», його завдання, функції, принципи, структура та види. Основні стилі педагогічного спілкування.Педагогічний такт як прояв стилю	Практичне	Педагогічна майстерність. URL: https://studfiles.net/prview/6489104/ ; http://wp-content/uploads/2018/12/підручник_ПЕДАГОГІЧНА-МАЙСТЕРНІСТЬ.p	Опрацювати конспект лекції та відповідні джерела		I семестр, екзамен

спілкування. Бар'єри педагогічного спілкування. Правила педагогічного спілкування.		df			
Тема 26. Педагогічний конфлікт у професійній діяльності вчителя Сутність поняття «педагогічний конфлікт», його риси. Види шкільних конфліктів. Стилі поведінки вчителя у конфліктній ситуації. Конфліктні ситуації та їхня структура. Класифікація конфліктів, методи їх вирішення.	Практичне	Педагогічна майстерність. URL: https://studfiles.net/preview/6489104/ ; http://wp-content/uploads/2018/12/підручник_ПЕДАГОГІЧНА-МАЙСТЕРНІСТЬ.pdf	Опрацювати конспект лекції та відповідні джерела		I семестр, екзамен

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Шкала оцінювання: національна та ECTS		
	шкала ECTS	національна шкала	університетська шкала
	A	ВІДМІННО	90-100
	B	ДОБРЕ	80-89
	C		70-79
	D	ЗАДОВІЛЬНО	60-69
	E	ЗАДОВІЛЬНО	50-59
	FX	НЕЗАДОВІЛЬНО	26-49
	F	НЕ ЗАРАХОВАНО	з можливістю повторного складання 1-25 з обов'язковим повторним курсом
Вимоги до письмової роботи	Концептуально конкретне й емпірично верифіковане висвітлення питань, креативність рішень, творчий підхід.		
Семінарські заняття	На семінарському занятті викладач оцінює підготовлені студентами реферати, їх виступи, активність в дискусії, вміння формулювати та відстоювати свою позицію тощо. Підсумкові оцінки за кожне семінарське заняття вносяться до журналу занять навчальної групи. Одержані студентом оцінки за окремі семінарські заняття враховуються при визначенні підсумкової оцінки (рейтингу) з даної навчальної дисципліни. Застосовуються такі форми контролю: тести, контрольна робота, робота на парах (усне опитування), реферат/есе, презентації. Оцінювання навчальних досягнень студента з усіх видів навчальної роботи здійснюється за стобальною шкалою і переводиться у національну шкалу та шкалу ЄКТС. Мінімальна оцінка – 50 балів		
Умови допуску до підсумкового контролю	Студент вважається допущеним до семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни (семестрового екзамену), якщо він виконав 50% від відробіт, передбачені в навчальній програмі.		

7. Політика курсу

Політика курсу базується на гуманістичній освітній парадигмі, суть якої полягає у повазі до особистості студента, у праві й можливості майбутнього фахівця самостійно обирати спосіб засвоєння навчального матеріалу, використовувати нові методи, прийоми і засоби педагогічної діяльності; на навчання у співробітництві, тобто спільній із викладачем діяльності; на плюралізмі як важливій основі розвитку інтелектуальних здібностей студентів, розвитку їхнього критичного мислення. Будь-які форми порушення академічної доброчесності не толеруються

8. Рекомендована література

Базова

1. Вишневецький О. Теоретичні основи сучасної української педагогіки: навч. посіб. 3-тє вид.,

- доопрац. і доповн. К. : Знання, 2008. 566 с.
2. Волкова Н. П. Педагогіка : навч. посіб. 2-ге вид., перероб. та доповн. Київ: Академвидав, 2007. – 616 с.
 3. Зайченко І. В. Педагогіка : навч. посіб. для студ. вищ. пед. навч. закл. 2-ге вид. Київ: Освіта України; КНТ, 2008. 528 с.
 4. Максимюк С.П. Педагогіка: Навч. посіб. К.: Кондор, 2009. 670с.
 5. Мойсеюк Н. Є. Педагогіка : навч. посіб. 5-те вид., доповн. і перероб. К., 2007. – 656 с.
 6. Основи дидактики. URL: http://pidruchniki.com/17910211/pedagogika/urok_osnovna_forma_organizatsiyi_navchannya#143
 7. Пальчевський С. С. Педагогіка : навч. посіб. 2-ге вид. Київ: Каравела, 2012. 496 с.
 8. Педагогічна майстерність. URL: <https://studfiles.net/preview/6489104/>; <http://wp-content/uploads/2018/12/підручник-ПЕДАГОГІЧНА-МАЙСТЕРНІСТЬ.pdf>
 9. Полякова Г. А.,Борова Т. А. Педагогіка: навч. Посіб/ Харків, 2011. 374 с.
 - 10.Фіцула М. М. Педагогіка : навч. посіб. для студ. вищ. пед. закл. Тернопіль : Навчальна книга «Богдан», 2012. 232 с.
 - 11.Ягунов В. В. Педагогіка : навч. посіб. Київ: Либідь, 2003. 560 с.

Допоміжна

1. Педагогіка в запитаннях і відповідях : навч. посіб. / [Кондрашова Л. В., Пермякова О. А., Зеленкова Н. І., Ларвешина Г. Ю.]. Київ: Знання, 2006. 252 с.
2. Педагогіка : навч. посіб. / [Курлянд З. Н., ХмелюкР. І., Осипова Т. Ю. та ін.]. Харків : Бурун Книга, 2009. 304 с.
3. Педагогіка : хрестоматія / [уклад. А. І. Кузьмінський, В. Л. Омеляненко]. 2-ге вид. стер. К. : Знання-Прес, 2006. 700 с.
4. Омеляненко С. В. Педагогіка: тестові завдання : навч. посіб. Київ: Знання, 2008. 391 с.
5. Островерхова Н. М. Аналіз уроку: концепції, методики, технології. Київ: ІНКОС, 2003. 352 с.
6. Якса Н. В. Основи педагогічних знань : навч. посіб. Київ: Знання, 2007. 358 с.

Викладач

кандидат педагогічних наук (доктор філософії),
доцент, завідувач кафедри педагогіки і психології

Поясик О.І.